

Konteksty w interpretacji

kontekst biograficzny, historyczny, filozoficzny, mitologiczny, biblijny i inne

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl**KLUCZ NAUCZYCIELA**Grupa **A**Suma: **12 pkt**Czas: **15 min**

5 zadań · 12 punktów · 15 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Rozpoznaj rodzaj kontekstu przywołanego w interpretacji. Zakreśl nazwę.

- Wiersz o samotności i lęku przed przemijaniem wiążemy z pytaniami o sens ludzkiego istnienia. — **egzystencjalny / polityczny / mitologiczny**
- Interpretując „Testament mój”, pamiętamy, że Słowacki żył i tworzył na emigracji. — **egzystencjalny / biograficzny / historycznoliteracki**
- Czytając „Dziady” cz. III, odwołujemy się do śledztwa przeciw filomatom i filaretom w Wilnie (1823–1824). — **filozoficzny / historyczny / biblijny**
- „Przedwiośnie” interpretujemy, przywołując spory o reformy społeczne w odrodzonej Polsce po 1918 roku. — **polityczny / biblijny / mitologiczny**

Odpowiedź: 1. egzystencjalny; 2. biograficzny; 3. historyczny; 4. polityczny**Rozwiązanie:** Kontekst to wiedza spoza tekstu, która pomaga go zrozumieć: o autorze (biograficzny), historii, filozofii, mitach, Biblii, epoce, polityce, egzystencji człowieka.**Punktacja:**

- 1 pkt** — podpunkt 1
- 1 pkt** — podpunkt 2
- 1 pkt** — podpunkt 3
- 1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Wskaż kierunek filozoficzny, który jest ważnym kontekstem interpretacyjnym. Utwórz lub zjawisko: „Dżuma” Alberta Camusa.

- A.** egzystencjalizm **B.** scjentyzm **C.** mesjanizm **D.** epikureizm

Odpowiedź: **A****Rozwiązanie:** Kontekst filozoficzny: egzystencjalizm.

Błędne odpowiedzi: pozostałe kierunki wiążą się z innymi epokami i utworami.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Jaki kontekst historyczny jest właściwy dla utworu „Przedwiośnie”?

- A. powstanie w getcie warszawskim w 1943 roku
- B. sowieckie łagry w czasie II wojny światowej
- C. najazd szwedzki na Rzeczpospolitą w latach 1655–1660
- D.** odzyskanie niepodległości i rewolucja w Rosji

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: „Przedwiośnie” — odzyskanie niepodległości i rewolucja w Rosji.

Błędne odpowiedzi: pozostałe wydarzenia są kontekstem innych lektur.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Kontekst biograficzny to odwołanie do życia autora. — P / F
2. W wypracowaniu maturalnym kontekst może zastąpić odwołanie do lektury. — P / F
3. Kontekst biblijny polega na przywołaniu mitów greckich. — P / F
4. Kontekst historycznoliteracki dotyczy epoki, prądu i konwencji literackiej. — P / F

Odpowiedź: 1. P; 2. F; 3. F; 4. P

Rozwiązanie: Kontekst wzbogaca interpretację, ale jej nie zastępuje. Rodzaj kontekstu określa źródło wiedzy (życie autora, historia, Biblia, mity, filozofia).

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2
3. 1 pkt — podpunkt 3
4. 1 pkt — podpunkt 4

Podaj kontekst **mitologiczny** do lektury „Antygona” i wyjaśnij, jak pomaga w jej interpretacji.

Odpowiedź: np. mit o rodzie Labdakidów: klątwa, losy Edypa i jego dzieci tłumaczą tragiczne fatum ciążyące nad Antygoną.

Rozwiązanie: Uznaj każdy trafny kontekst wskazanego rodzaju. 1 pkt — kontekst; 1 pkt — wyjaśnienie, co dzięki niemu rozumiemy w utworze.

Punktacja:

1. 1 pkt — trafny kontekst wskazanego rodzaju
2. 1 pkt — wyjaśnienie funkcji kontekstu w interpretacji

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.